

Europaudvalget

FOLKETINGET

REFERAT

AF 32. EUROPAUDVALGSMØDE

Dato: Torsdag den 19. maj 2011
Tidspunkt: Kl. 11.00
Sted: Vær. 2-133

Til stede: Anne-Marie Meldgaard (S) formand, Flemming Møller (V), Pia Adelsteen (DF), Helle Sjelle (KF), Kim Mortensen (S), Yildiz Akdogan (S), Jeppe Kofod (S), Pia Olsen Dyhr (SF), Anne Grete Holmsgaard (SF), Lone Dybkjær (RV), Bjarne Laustsen (S)

Desuden deltog: Miljøminister Karen Ellemann (V), udenrigsminister Lene Espersen (K), udviklingsminister Søren Pind (V), forsvarsminister Gitte Lillelund Bech (V) og videnskabsminister Charlotte Sahl Madsen (K)

FO Punkt 1. Forslag til forordning om ændring af direktiv 2001/18/EF for så vidt angår medlemsstaternes mulighed for at begrænse eller forbyde dyrkning af GMO'er på deres område

– Tidlig forelæggelse

KOM (2010) 0375

KOM (2010) 0375 – bilag 8 (aktuelt notat side 1)

KOM (2010) 0375 – bilag 7 (Kommissionens svar af 4/1-11 på Folketingets udtalelse)

KOM (2010) 0375 – bilag 6 (udtalelse af 22/10-10 fra EUU og FLF)

KOM (2010) 0375 – bilag 5 (henvendelse af 5/10-10 fra Greenpeace)
EUV alm. del (10) – svar på spørgsmål 4

EU-note (10) – E 23 (notat af 13/12-10 om juridisk slagsmål om forslaget)

Udvalgsmødereferat:

EUV alm. del (10) – bilag 360 (side 913, senest behandlet i EUU 4/3-11)

Miljøministeren: Lad mig starte med at beklage, at jeg med meget kort frist og faktisk med overskridelse af fristen for fremsendelse af samlenotat til udvalget kommer her i dag og forelægger forslaget om ændring af udsætningsdirektivet for GMO'er til forhandlingsoplæg.

Forslaget har hidtil været sat på dagsordenen til politisk enighed på rådsmødet den 21. juni. Men formandskabet har den 12. maj fremsendt et kompromisforslag, som man vil søge tilslutning til på Coreper den 25. maj med henblik på at forhandle en enighed med Europa-Parlamentet i første behandling.

Selv om jeg vurderer det som tvivlsomt, om formandskabet vil kunne samle et kvalificeret flertal i Rådet den 25. maj, har jeg fundet det nødvendigt at forelægge regeringens forhandlingsoplæg for Folketingets Europaudvalg nu for at kunne deltage i de – måske – afsluttende forhandlinger om forslaget.

Det håber jeg på udvalgets forståelse for.

Om selve forslaget kan jeg henvise til samlenotat oversendt til udvalget den 17. maj 2011.

Jeg har i flere runder orienteret udvalget om forhandlingerne om Kommissionens forslag om at give medlemslandene mulighed for helt eller delvist at forbyde dyrkning af GMO'er på eget territorium.

For mig er det – som jeg tidligere har sagt – afgørende, at Kommissionens forslag giver medlemslandene en reel ret til selv at bestemme, om der skal dyrkes GMO'er på deres territorium.

Vi har derfor ønsket at få præciseret de begrundelser, medlemslandene kan bruge for helt eller delvist at forbyde dyrkning på eget territorium, samt en juridisk vurdering af om begrundelserne holder vand i forhold til først og fremmest WTO-reglerne.

Formandskabet har nu fremlagt et kompromisforslag, som imødekommer det danske ønske om at få præciseret, med hvilke begrundelser medlemsstaterne kan begrænse eller forbyde dyrkning på eget territorium, og at få dem indarbejdet i selve forslaget, så begrundelserne bliver en del af selve retsakten.

Rådets og Kommissionens juridiske tjenester har fremlagt juridiske vurderinger, hvoraf det fremgår, at begrundelserne vil kunne forsvares i WTO-sammenhæng, idet man i det enkelte tilfælde må se på, hvordan den nationale foranstaltning konkret er udformet og anvendes i praksis.

Jeg mener således, at vi har fået bekræftet – så langt det er muligt – at forslaget giver medlemslandene en reel ret til helt eller delvist at forbyde dyrkning af GMO'er på eget territorium.

FO Regeringen kan derfor støtte formandskabets kompromisforslag. Regeringen vil fortsat lægge afgørende vægt på, at forslaget giver medlemslandene en reel ret til at forbyde dyrkning på eget territorium.

Pia Adelsteen henviste til, at det hele tiden havde været sådan, at der skulle være en reel mulighed for at sige nej, og at hun ved den sidste behandling havde sagt, at hvis vi bare kunne sige nej, og så var det godtaget, ville hun være glad. Hun var lidt bekymret for, om de begrundelser, det var tilladt at anføre, kunne være lidt svære at bruge, idet hun var bange for, at hvis alle 27 medlemslande benyttede lejligheden til at sige nej, ville WTO betragte det som en teknisk handelshindring. I øvrigt stoledede hun ikke på EU-Domstolen, som også kunne finde på at sige, at begrundelserne ikke holdt. Derfor spurgte hun, om miljøministeren vurderede, at begrundelserne kunne holde.

Bjarne Laustsen mente, man skulle gå med både seler og livrem i denne sag. Da der er tale om en tidlig forelæggelse, ville han gerne vide noget om tidshorisonten. Han bad om, at miljøministeren vender tilbage til udvalget, så snart der foreligger noget om, hvordan mulighederne er for at bruge begrundelserne. Han henviste til, at man i F50 kredsen kigger på, hvordan vi kan lave nogle nye sameksistensregler. I Danmark har vi nogle afstandskrav, og vi har en pengekasse, hvortil de, der vil bruge GMO'er, skal indbetale nogle be-

løb, så dem, der lider et tab, kan få erstatning. I Tyskland har man ikke sådanne regler, men man har indført en omvendt bevisbyrde, hvilket har medført, at der ikke er nogen, der går i gang med at dyrke GMO-afgrøder. Hvis alle 27 lande indfører noget sådant, kan der ikke dyrkes GMO-afgrøder i EU. Vil amerikanerne så sige, det er et brud på WTO-reglerne?

Pia Olsen Dyhr havde hellere set, at man på europæisk plan havde styrket kampen mod GMO'er, så man ikke kunne dyrke GMO-afgrøder i noget EU-land, men det er ikke på dagsordenen nu. Man kan bruge miljø- og sundhedsargumenter, men i meget begrænset omfang. Pia Olsen Dyhr mente, Kommissionen skulle leve op til det, den har lovet med hensyn til at skærpe risikovurderingerne, men det har den ikke gjort, hvilket eksemplet med Amflora-kartofflen viser. Hun betegnede det som helt absurd, at man har tilladelse til at dyrke denne kartoffel i EU. Hun spurgte, hvordan det går med den sag vedrørende Amflora-kartofflen, som Østrig sammen med nogle andre EU-lande har anlagt ved EU-Domstolen.

Det er fint nok, at man kan forbyde GMO-produkter nationalt, men hun var kritisk over for de muligheder, der gives herfor, idet hun stadig mente, de ville være WTO-stridige. Derfor spurgte hun, om vi har fået sikkerhed for, at WTO vil anerkende de begrundelser, der nævnes.

Miljøministeren siger, at det er under forudsætning af, at der er tale om reelle begrundelser. Hvordan kan vi være sikre på, at begrundelserne vil blive anset for reelle?

Europa-Parlamentet har foreslået, at man ændrer hjemmelen til artikel 192, som ligger i miljøafsnittet, i stedet for artikel 114, der handler om det indre marked. Hvordan stiller miljøministeren sig til det?

Lone Dybkjær henviste til, at bl.a. Greenpeace har opfordret Kommissionen til at forbedre risikovurderingerne, hvilket et enigt miljøministerråd også krævede i 2008. Hun ville gerne vide, hvordan miljøministeren så på den sag.

Miljøministeren svarede Pia Adelsteen, at det var hendes vurdering, at man kunne bruge de begrundelser, der var nævnt, i Danmark, men man skal kunne dokumentere, at begrundelserne er saglige og reelle. Det gælder f.eks. begrundelsen om komplementære miljømæssige mål, hvis man kan dokumenter, at GMO'er medfører en større miljøbelastning end konventionel dyrkning.

NOT Miljøministeren svarede Bjarne Laustsen, at hendes umiddelbare vurdering var, at omvendt bevisbyrde ikke ville være i strid med WTO-reglerne, hvis den ikke er diskriminerende, men gælder både indenlandsk og udenlandsk produktion. Men hun ville gerne sende et uddybende skriftligt svar.

Der skal ikke herske tvivl om, at miljøministeren efterlever Folketingets beslutning V83 om målrettet at arbejde for nationale afgørelser om dyrkning af GMO-afgrøder. Hvis man siger, at et nationalt forbud er begrundet i miljø- og sundhedshensyn, risikerer man, at man ikke får mulighed for at træffe nationale afgørelser, idet Kommissionen har gjort det klart, at den ikke vil acceptere sådanne begrundelser, som den opfatter som et frontalt angreb på hele

godkendelsessystemet i EU. Når Kommissionen ikke vil godkende et nationalt forbud, kræver det enstemmighed i Ministerrådet, hvor formandskabet i forvejen har store problemer med at skabe et kvalificeret flertal. Enten arbejder vi for formandskabets kompromisforslag, eller også risikerer vi, at vi ingenting får. Derfor var miljøministerens klare anbefaling, at vi støtter formandskabets kompromisforslag.

Miljøministerens sagde til Pia Olsen Dyhr, at hun ikke mente, der kunne skabes kvalificeret flertal for at ændre hjemmelen til miljøartiklen.

Bjarne Laustsen fortalte, at Fødevarerudvalget på sin tur til Argentina havde lært, at man dér talte om afstande på flere kilometer. I Danmark er vi for kartoflers vedkommende nede på 10 meter. Han mente, problemet er størst med raps, idet rapsfrø kan flyve over lange afstande. Derfor spurgte han, om vi i sameksistensreglerne kan beslutte, at vi slet ikke vil have GMO-raps.

Han spurgte, om vi kunne sige nej, hvis nogle ville sælge GMO-produkter til danske landmænd, der indeholdt antibiotikaresistente genmarkører.

Med hensyn til anvendelsen pegede Bjarne Laustsen på Amflora-kartofflen til industribrug og på fodermajs til dyr, men man kan også tænke sig GMO-produkter, som direkte skal bruges som fødevarer. Her mente han, der måtte være forskel på risikovurderingen, idet det sidste er det allerfarligste.

Bjarne Laustsen var bekymret for, om vi af WTO får lov til at bruge de nævnte begrundelser. Han kunne også nære bekymring for, om alle lande ville få lov til at anvende omvendt bevisbyrde.

Pia Adelsteen var meget enig med Bjarne Laustsen. Hun spurgte, hvordan situationen ser ud i andre EU-lande.

Hvis Europaudvalget siger nej til forhandlingsoplægget, hvad kan resultatet så blive? Hun var bange for, at det ville blive ti gange værre. Derfor følte hun sig en lille smule presset.

Den omvendte bevisbyrde lyder som en nem smutvej. Men hvis alle 27 lande anvender den eller vil bruge en af de seks tilladte begrundelser, vil WTO og USA så anerkende det?

Pia Olsen Dyhr accepterede, at man ikke kunne ændre hjemmelsgrundlaget, men alligevel syntes hun godt, vi kunne tilkendegive, at vi kan støtte Europa-Parlamentets forslag herom.

Både Lone Dybkjær og hun havde været inde på, at Rådet i 2008 opfordrede Kommissionen til at styrke risikovurderingerne, og at den skulle offentliggøre nogle uafhængige eksperter vurderinger. Hun mente, man skulle skælde Kommissionen ud, da den ikke havde gjort dette. Hvis det ikke sker, mente hun, det er noget, vi må tage op under det danske formandskab.

Lone Dybkjær efterlyste svar på sit spørgsmål om risikovurderingerne, som Kommissionen havde forpligtet sig til at lave. Miljøministeren kan eventuelt svare skriftligt.

Flemming Møller syntes, der var grund til at få sagligheden på banen. Det nytter ikke noget at bruge miljømæssige og sundhedsmæssige begrundelser for at forbyde dyrkning af GMO'er, når Kommissionen har vurderet, at der ikke

er miljømæssige eller sundhedsmæssige risici. Det er ikke videnskabeligt begrundet, hvis vi mener noget andet i Danmark. Men det kan være politisk begrundet i frygten for miljø- eller sundhedsmæssige risici.

Han advarede mod at bruge juridiske fiksfakserier som omvendt bevisbyrde. I en retsstat må man på den ene side sørge for et sikkert miljø, men på den anden side også sørge for, at folk får maksimal frihed til at gøre, hvad de ønsker, i stedet for at forbyde ting, som der ikke er nogen videnskabelige eller saglige begrundelser for at forbyde.

På denne baggrund bakkede Flemming Møller miljøministerens holdning op. **Miljøministeren** sagde til Bjarne Laustsen, at man ikke bare kan forbyde alle GMO-produkter, men må se på hver enkelt sag.

Der er i øjeblikket et blokerende mindretal mod formandskabets kompromisforslag, sagde miljøministeren til Pia Adelsteen. Det er især en række af de store lande, som er imod. Vi ved ikke, om det vil lykkes formandskabet at skabe et kvalificeret flertal, men vi vil da gerne støtte formandskabets kompromisforslag.

Miljøministeren mente, man i forbindelse med den offentlige moral kunne pege på de etiske hensyn. Man kan have den holdning, at det ikke er etisk korrekt at anvende antibiotika til andre formål end bekæmpelse af sygdomme hos mennesker og dyr, men det forudsætter, at man accepterer, at en GMO-kartoffel er noget andet end en ikke-GMO-kartoffel. Når der er tale om forskellige produkter, vil det ikke være i strid med WTO-reglerne.

I anledning af Pia Olsens Dyhrs og Lone Dybkjærs anbefaling af, at Kommissionen skruer op for sine guidelines og kommer med en rapport, sagde miljøministeren, at Kommissionen arbejder videre med alle elementer.

Miljøministeren mente, Flemming Møllers holdning var et godt afsæt for en dansk holdning.

Bjarne Laustsen mente, Flemming Møllers bemærkninger afslører, at man er fundamentalt uenige. Socialdemokraterne vil ikke sige ja, så længe de ikke er oplyst på et ordentligt grundlag, og vi mangler nogle opdaterede risikovurderinger. Et af problemerne er, at EFSA siger, at antibiotikaresistente genmarkører ikke er noget problem, hvilket vi i Danmark er lodret uenige i. Det værste, man kan dyrke, er raps. Spørgsmålet er, om vi helt kan forbyde det med henvisning til, at vi er et lille land. Danmark har en stor eksport af konventionelle frø, og det er bedst for os at sige, at vi ikke vil dyrke GMO-afgrøder.

Bjarne Laustsen pegede på, at i sidste uge fremlagde regeringen et forslag om biers sundhed, hvor det blev oplyst, at EFSA sagde, der ikke var nogen problemer med biers sundhed. En af konsekvenserne ville være, at vi måtte holde op med at lave GMO-fri honning.

Hvis vi bruger den argentinske model og siger, der skal være 10 kilometer mellem GMO-marker og GMO-fri marker, kan der ikke dyrkes GMO-afgrøder i Danmark.

Eller vi kan bruge den tyske model med omvendt bevisbyrde.

Bjarne Laustsen kunne godt gå med til regeringens forhandlingsoplæg under forudsætning af, at miljøministeren meldte tilbage til udvalget, når hun vidste, om begrundelserne holder.

I øvrigt var han helt enig i Europa-Parlamentets anbefalinger.

Flemming Møller hørte Bjarne Laustsen sådan, at han foreslog, at vi skulle forbyde GMO'er og dermed gå enegang i forhold til handelsaftalerne på verdensplan. Det ville han klart advare imod, idet Danmark har en interesse i, at der er fælles regler.

Formanden troede, Flemming Møller var den eneste, der hørte Bjarne Laustsen sådan.

Pia Adelsteen erklærede sig enig med formanden heri. Ligesom Bjarne Laustsen mente hun ikke, Europaudvalget havde noget valg, så hun kunne også gå ind for forhandlingsoplægget.

Pia Olsen Dyhr kunne også gå med til forhandlingsoplægget, men understregede, at der må foretages nogle nye risikovurderinger, hvor antibiotikaresistente genmarkører tages ud. Hun mente, vi bør tage sagen op under det danske formandskab.

Miljøministeren mente, det var tidligt at binde sig med hensyn til formandskabet, men hun var helt enig i argumentationen vedrørende antibiotikaresistente genmarkører.

Med hensyn til sameksistensreglerne skal man være opmærksom på, at en enkelt af de begrundelser, som formandskabet nævner, er tæt knyttet til sameksistensreglerne, idet vi kan forbyde et GMO-produkt for at undgå opblanding af GMO'er i andre produkter, der sigter mod at være GMO-frie. Kommissionen har oplyst, at det kan være berettiget i to situationer. Den ene er, at der er tale om et meget stort antal små jordlodder, som i praksis umuliggør håndhævelsen af sameksistensregler. Den anden er, når sammenblanding af konventionelle og økologiske produkter for en bestemt GMO-afgrøde ikke kan undgås, fordi sammenblandingen finder stede uden for det landbrugsområde, der reguleres af sameksistensreglerne.

Til sidst bekræftede miljøministeren, at forhandlingsoplægget handler om, at regeringen kan følge den linje, den har lagt, som giver os en reel mulighed for at sige nej.

Formanden konkluderede, at der ikke er konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet ingen partier har udtrykt sig imod det.

Hun tilføjede, at da det drejer sig om en tidlig forelæggelse, har miljøministeren en forpligtelse til at komme tilbage til Europaudvalget, hvis der sker noget uventet.

Punkt 2. Rådsmøde nr. 3091+3092 (almindelige anliggender og udenrigsanliggender) den 23.-24. maj 2011

Punkterne 1-13 hører under Udenrigsministeriets ressort.

Punkt 1-10 blev forelagt af udenrigsministeren.

Punkt 10 blev ligeledes forelagt af udviklingsministeren.

Punkt 11-13 blev forelagt af udviklingsministeren.

Punkt 14 hører under Forsvarsministeriets ressort og blev forelagt af forsvarsministeren.

Punkt 15 hører under Justitsministeriets ressort og blev forelagt af udenrigsministeren.

Udenrigsministeren: Som der er tradition for, er rådsmødet vedrørende almindelige anliggender og udenrigsanliggender i maj måned et møde med deltagelse af både udenrigsministre, forsvarsministre og udviklingsministre.

Udviklingsministeren vil orientere udvalget om sine punkter, og forsvarsministeren vil orientere udvalget om sit punkt.

Der er denne gang for flere dagsordenspunkter tale om sager, der på grund af tidsmangel blev udskudt fra sidste rådsmøde, og som jeg derfor allerede har haft god lejlighed til at drøfte med udvalget. Det gælder bl.a. drøftelserne af menneskerettigheder og den fælles udenrigstjeneste. Jeg vil derfor alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi selvfølgelig drøfte, hvis I ønsker det.

Alle punkterne er denne gang til orientering

1. Forberedelse af Det Europæiske Råds møde den 24. juni 2011

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Udenrigsministeren: På rådsmødet på mandag vil udkast til kommenteret dagsorden for mødet i Det Europæiske Råd den 24. juni blive præsenteret. Jeg forventer, at hovedemnet vil være den årlige drøftelse af EU's asyl- og indvandringspolitikker. Drøftelsen vil ske på baggrund af en handlingsplan for håndtering af flygtninge- og migrationsstrømme fra Nordafrika, som EU's justitsministre er blevet opfordret til at udarbejde og præsentere.

Foruden drøftelsen af EU's asyl- og indvandringspolitikker, vil Det Europæiske Råd skulle godkende et samlet udkast til en strategi for romaer.

Derudover ventes Det Europæiske Råd at skulle behandle en række økonomiske emner, herunder de landespecifikke anbefalinger i forbindelse med det europæiske semester, lovgivningspakken om styrket økonomisk samarbejde samt den europæiske stabilitetsmekanisme mellem medlemslandene i euroområdet.

Det er også muligt, at spørgsmålet om Kroatiens optagelse kan blive taget op.

Som sædvanligt vil vi på rådsmødet i næste måned have en substantiel forberedelse af mødet i Det Europæiske Råd. Jeg vil derfor vende tilbage med en mere detaljeret forelæggelse forud for rådsmødet i juni.

Lone Dybkjær vidste, at der var indgået en aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti om, at man vil rejse spørgsmålet om en ændring af Schengen-reglerne, og spurgte, hvornår regeringen har tænkt sig at gøre det.

Pia Olsen Dyhr spurgte, om Danmark har sendt noget ind om grænsekontrol og migration i relation til aftalen om Schengen-reglerne og tryghedspakken.

Udenrigsministeren svarede Lone Dybkjær, at Frankrig og Italien har stillet et forslag, som Danmark støtter, om at lave en nødmekanisme i Schengen, hvis immigrationspresset bliver for stort. Den aftale, regeringen har indgået med to af Folketingets partier, er naturligvis i overensstemmelse med Schengen-reglerne, hvilket regeringen vil sikre i den kommende implementeringsfase. Aftalen lægger ikke op til, at politiet skal foretage personkontrol ved de danske grænser i forhold til de lande, der er med i Schengen-samarbejdet, men vi vil sikre en styrkelse af indsatsen inden for toldområdet, bl.a. ved at der bliver lavet nye kontrolanlæg, og at der bliver ansat flere toldere. Det er i fuld overensstemmelse med Schengen-reglerne.

Udenrigsministeren sagde til Pia Olsen Dyhr, at der endnu ikke var kommet en kommenteret dagsorden for Det Europæiske Råds møde. Derfor kunne hun ikke gå ind i materien på nuværende tidspunkt.

Pia Olsen Dyhr spurte, om Danmark havde spillet aktivt ind og sendt noget ind i anledning af kommissær Malmströms udspil om grænsekontrol og migranter.

Lone Dybkjær henviste til, at der står i aftaleteksten, at man vil foreslå en ændring af Schengen-reglerne. Det har ikke noget at gøre med, om vi vil overholde Schengen-reglerne. Hun gentog sit spørgsmål om, hvornår Danmark agter at indlede forhandlingerne om en ændring af Schengen-reglerne, og ville gerne vide, om der er realistiske muligheder herfor, når vi har vores retsforbehold.

Formanden gjorde opmærksom på, at Europaudvalget faktisk havde fået omdelt udkastet til den kommenterede dagsorden.

Udenrigsministeren henviste til, at man kunne drøfte kommissær Malmström udspil med integrationsministeren.

Udenrigsministeren syntes, hun havde svaret fuldstændig firkantet på spørgsmålet fra Lone Dybkjær. Det, vi ønsker at ændre ved Schengen-reglerne, er i forhold til det forslag, som Italien og Frankrig er kommet med, idet vi synes, det er såre fornuftigt. Vi har ikke planer om at ændre andet i Schengen.

2. Roma-strategi

– *Rapport fra formandskabet/orienterende debat*

KOM (2011) 0173

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 1 (samlenotat side 4)

Udvalgsmødereferat:

Sagen senest behandlet i EEU 13/5-11 – referat foreligger endnu ikke

EEU alm. del (10) – bilag 393 (side 1168, senest behandlet i EEU 8/4-11)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

3. Kroatien - status for optagelsesforhandlingerne

– Politisk drøftelse/evt. rådskonklusioner

KOM (2011) 0110

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 1 (samlenotat side 6)

Alm. del (10) – bilag 269 (kroatiske NGO'ers anbefalinger af 22/2-11)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 239 (side 536, senest behandlet i EUU 10/12-10)

Udenrigsministeren: Formandskabet har sat Kroatien på dagsordenen for rådsmødet. Hensigten med drøftelsen er en status for optagelsesforhandlingerne med EU i lyset af den store og energiske indsats, som Kroatien har lagt for dagen gennem de sidste mange måneder. Forhandlingerne er nu i deres helt afsluttede fase, og det er ikke nogen hemmelighed, at det ungarske formandskab gerne ser forhandlingerne afsluttet så hurtigt som muligt og måske endda til Det Europæiske Råd i juni.

Fra dansk side har vi holdt fast i den meritbaserede tilgang, som sikrer, at det er Kroatiens egne reformer og fremskridt, som har sat tempoet i forhandlingerne. Det er en tilgang, som har virket. Sammenligner man Kroatien i dag med, hvor Kroatien stod ved slutningen af krigen på Balkan i 1995, har Kroatien gennemgået en imponerende udvikling.

Det afgørende er Kommissionens vurdering af, om Kroatien lever helt op til de benchmarks for optagelsen, som det skal, og dermed er klar til optagelse i EU. Kommissionens embedsværk har fulgt udviklingen nøje og detaljeret og har særligt koncentreret sig om de udeståender, jeg over flere gange har nævnt for udvalget, nemlig etableringen af et effektivt retssystem, bekæmpelsen af korruption og håndteringen af de indenlandske krigsforbrydelsessager. Det er væsentlige områder, som det er vigtigt, at Kroatien kommer på plads med – også af hensyn til de rammevilkår som europæiske borgere og virksomheder vil møde i Kroatien, når Kroatien en dag bliver medlem.

Kommissionen har oplyst, at der er sket store fremskridt. Nye dommere og anklagere er udnævnt efter nye procedurer, og deres uafhængighed er bedre sikret. Produktiviteten i retssystemet er øget, og de store sagspukler er i færd med at blive kraftigt reduceret. Inden for korruptionsbekæmpelse er det kroatiske bagmandspoliti blevet gevaldigt styrket og har stået bag en lang række arrestationer af høj som lav – herunder tidligere ministre og højtstående embedsmænd. Også systemisk har man styrket transparensen og de kontrolmekanismer, som skal modvirke korruption. Krigsforbrydelsessagerne og problemet med straffrihed er efter nogen sværdfægteri omkring regeringens strategi nu genstand for en reel håndtering. De særlige krigsforbryderdomstole har fået tilført flere ressourcer, og der er også fra statsanklagerside en mere reel prioritering af de mest alvorlige sager.

Kommissionen beretter samlet set om et helhjertet politisk engagement hos den nuværende kroatiske regering. Kroatien er altså dermed ved at være i mål. Det kan vi dog ikke vurdere endeligt, før vi har Kommissionens formelle vurdering af, hvorvidt Kroatien på tilfredsstillende vis lever op til de opstillede kriterier og benchmarks. Vi skal i den forbindelse huske på, at der bliver tale om en samlet vurdering. Og vi kan heller ikke forvente, at Kroatien bliver som de "gamle" EU-lande fra dag 1. Men det var jo heller ikke tilfældet for mange af de lande, som blev optaget i samarbejdet tilbage i 2004.

Tingene er gået hurtigt i Kroatien, så vi må også være meget opmærksomme på at sikre, at den udvikling, der har fundet sted, ikke bliver rullet tilbage fra den dag, hvor Kroatien måtte afslutte forhandlingerne. Der har fra normalt ligesindede lande uformelt været nævnt muligheden for at etablere en form for monitorering, som skal sikre, at der ikke sker tilbageskridt i perioden mellem afslutningen af forhandlingerne og frem til optagelsen, som kan tage mellem 12 og 18 måneder. Da udviklingen i Kroatien er gået så hurtigt på netop udviklingen af retssystemet, bekæmpelse af korruption mv., kan det være en god idé at sikre, at fremskridtene ikke rulles tilbage.

Men der er altså stor opmærksomhed på ikke at ende i en ny CVM-situation som for Rumænien og Bulgarien, altså at der opstilles en række benchmarks, som først skal opfyldes efter optagelsen.

Hvis vi kommer i mål med Kroatien, vil det i det bredere regionale perspektiv være et stærkt signal at sende til de andre lande på Balkan, nemlig at gøre de deres hjemmearbejde, så er EU-medlemskabet også inden for rækkevidde.

Men som nævnt afhænger den videre håndtering af Kommissionens vurdering, som ventes snart.

Pia Adelsteen lagde vægt på, at den benchmark, Kroatien skal opfylde, opfyldes, inden Kroatien bliver medlem, idet hun henviste til, at når et land først er kommet ind, er der en tendens til, at reformerne går i stå. I Bulgarien og Rumænien er de f.eks. gået totalt i stå.

Hun studsede over, at udenrigsministeren sagde, at man ikke kunne forvente, at Kroatien ville være på niveau med de gamle EU-lande, og ville gerne have det uddybet.

Lone Dybkjær var enig med Pia Adelsteen i, at erfaringerne med Rumænien og Bulgarien var dårlige. Derfor må kravene stilles, inden landet bliver medlem af EU. Hun spurgte, om dette er den generelle holdning i EU, eller kun er udenrigsministerens holdning.

Hun spurgte, om Kroatien har nogle særlige betingelser, f.eks. vedrørende snus eller sommerhuse.

Udenrigsministeren sagde, at vi havde været nødt til at sige til Kroatien, at det skal opfylde betingelserne, før det bliver lukket ind i EU, netop fordi vi har dårlige erfaringer med Rumænien og Bulgarien. Hun forsikrede Pia Adelsteen om, at Kroatien skal opfylde benchmarks, før det bliver medlem. Når hun havde talt med sin kroatiske kollega, havde hun hver gang sagt: "Det er jer selv,

der sidder med nøglen." Kommissionen skal give grønt lys. Som nævnt er der en diskussion om, hvorvidt man som en ekstra sikkerhedsforanstaltning skal lave en monitorering af Kroatien i den periode, der vil gå, fra man siger ja til optagelse, til det bliver endeligt ratificeret. Det kan måske opfattes som udtryk for manglende tillid.

Der er ingen tvivl om, at nogle af de østeuropæiske lande stadig væk ikke er oppe på det niveau, som de lande, der har været med i EU fra starten af, er på. Vores erfaring er, at hvis det går godt med at få orden på økonomien og få gang i væksten, så er der en tendens til, at de hurtigt haler ind på os.

Udenrigsministeren sagde til Lone Dybkjær, at hun ikke havde kendskab til, at der skulle være særlige ønsker fra kroatisk side.

Pia Adelsteen syntes, ideen med monitorering var aldeles udmærket. Hun havde også holdt møde med de kroatiske forhandlere og var overbevist om, at de meget gerne ville optages i EU og ikke ville sættes i samme bås som Rumænien og Bulgarien. I øvrigt mente hun, man skulle smide Rumænien og Bulgarien ud, når de ikke levede op til det, de havde lovet.

Udenrigsministeren havde noteret sig, at Pia Adelsteen mente, monitoreringen var udmærket. Hun gjorde opmærksom på, at den seneste rapport om Rumænien og Bulgarien faktisk ikke kun var negativ. Der sker faktisk fremskridt i begge lande, men bare ikke store nok. I øvrigt pegede hun på, at EU i sidste ende har mulighed for at tilbageholde udbetalinger fra strukturfondsmidler, hvis reformprocessen går helt i stå.

4. Sydlige naboskab

– Politisk drøftelse

KOM (2011) 0200

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 5 (revideret samlenotat side 2)

EU-note (10) – E 39 (EU-note af 11/3-11 om ny EU strategi)

KOM (2011) 0200 – bilag 1 (henvendelse af 7/4-11 fra Concord)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 393 (side 1147, senest behandlet i

EUU 8/4-11)

Udenrigsministeren: Der lægges også op til en drøftelse af udviklingen i EU's sydlige nabolande. Det er forventningen, at især Syrien og Libyen vil blive drøftet, men der ventes dog også rådskonklusioner om Yemen og Bahrain.

Generelt vil udviklingen i regionen fortsat kræve fuld opmærksomhed. Det gælder i Yemen, hvor præsident Saleh trods både folkelige protester og pres fra nabolandene endnu ikke har accepteret at forlade sin post. Og det gælder i Algeriet, hvor præsidenten har fremsat løfte om at indlede reformer af bl.a. valg- og preselovgivningen, men hvor vi må følge opfølgningen på initiativerne.

Situationen i både Tunesien og Egypten er knap så stabil, som den måske fremstod for et par uger siden. Der er indført natligt udgangsforbud i Tunis efter nye protester, og i Egypten har der desværre været eksempler på religiøst baseret vold, og forsamlingsfriheden er under pres. Det vil være vigtigt, at Danmark og EU følger udviklingen nøje i den kommende tid for at støtte de demokratiske kræfter.

Udviklingen i Syrien er fortsat særdeles bekymrende. Gennem militære operationer slås der hårdt ned på demonstranter i en række byer og i flere Damaskusforstæder. Nogle steder er der blevet indsat kampvogne for at lukke byerne af. Der meldes om massearrestationer og dræbte. Dette er helt uacceptabelt og er blevet kraftigt fordømt af EU.

Den 9. maj vedtog EU de sanktioner, som jeg beskrev forud for rådsmødet den 13. maj. Dvs. 1) våbenembargo, 2) forbud mod tilvejebringelse af udstyr til intern repression, 3) indrejseforbud og 4) indefrysningbestemmelser – de to sidste målrettede udvalgte personer. Det er meget tilfredsstillende, at det hurtigt lykkedes at opnå enighed om alle fire elementer i sanktionspakken. Dermed er der sendt det klare signal til det syriske regime, som bl.a. Danmark har arbejdet for. I forbindelse med vedtagelsen udsendte udenrigsrepræsentant Ashton en erklæring på vegne af et samlet EU, der direkte opfordrede præsident Assad til at vælge dialog- og reformvejen.

Udenrigsrepræsentanten fulgte op med kontakter til den syriske udenrigsminister, hvor hun også opfordrede til at standse volden og slå ind på en reformkurs.

I lyset af den fortsatte vold er der behov for, at EU fortsætter med at øge presset på det syriske regime for at standse blodsudgydelserne, gøre alvor af den nationale dialog og gennemføre de lovede reformer. Der pågår derfor allerede drøftel-

ser om en udvidelse af sanktionslisten. Jeg håber, at vi på rådsmødet vedtager denne udvidelse. Danmark er blandt de lande, der presser på for, at præsident Assad kommer på sanktionslisten. Danmark vil som hidtil arbejde for, at de ansvarlige skal stilles til regnskab. Samtidig forberedes en vis suspension af EU's bistands-, handels- og lånesamarbejde med Syrien. EU følger situationen nøje og vil holde det syriske regime ansvarlig for sine handlinger. Lad mig tilføje, at amerikanerne i går valgte at stramme deres Syriensanktioner, og at præsident Assad nu personligt rammes af disse amerikanske sanktioner.

Jeg forventer i forhold til Libyen en drøftelse af den aktuelle situation og af EU's rolle med hensyn til at støtte det politiske spor. Jeg vil på rådsmødet hilse udenrigsrepræsentant Ashtons beslutning om at åbne et EU-kontor i Benghazi velkommen. Danmark har opfordret til, at EU engagerer sig i den politiske proces i Libyen. Et EU-kontor er en vigtig markering af vores støtte til civilsamfundet og en støtte til det nationale overgangsråd. Kontoret vil kunne omfatte hjælp til en reform af sikkerhedssektoren samt opbygning af offentlige institutioner inden for eksempelvis uddannelse og sundhed.

Fra dansk side har vi arbejdet aktivt for, at EU klart formulerer sin intention om at støtte op om det libyske folks aspirationer i samklang med indsatsen i FN, kontaktgruppen og NATO. Det kan for eksempel ske ved, at der etableres en incitamentspakke for det libyske folk, som på mellemlangt sigt kan iværksættes, i takt med at forholdene muliggør det.

Fra dansk side finder vi det samtidig naturligt at drøfte, hvordan vi kan øge presset på Gaddafi-regimet for at overholde sikkerhedsrådsresolution 1970 og 1973 yderligere. En udbygning af EU's sanktioner vil være oplagt efter det nylige møde i Rom i kontaktgruppen for Libyen, hvor der var opbakning til fortsat at øge presset på regimet. I den sammenhæng har UK stillet forslag om at tilføje seks havne i det vestlige Libyen på listen over enheder omfattet af EU's Libyensanktioner. Hensigten er at mindske Gaddafis adgang til midler fra bl.a. olie yderligere. Der er endnu ikke taget stilling til forslaget i EU, men fra dansk side vil vi bakke op om det.

Chefanklageren ved Den Internationale Domstol, ICC, i Haag, Luis Moreno-Ocampo, har den 16. maj anmodet om, at Libyens leder, Muammar Gaddafi, anholdes for forbrydelser imod menneskeheden. Også Gaddafis søn Saif al-Islam og chefen for den libyske efterretningstjeneste, Abdullah al-Senussi, er omfattet af den anholdelsesbegæring, som chefanklageren har udarbejdet. Det forbliver dansk og EU's holdning, at de ansvarlige skal retsforfølges i tråd med sikkerhedsrådsresolution 1970.

Der var i Rom enighed om, at mæglingsforsøg og politiske kontakter til Gaddafi-regimet bør koordineres, og at FN's generalsekretærs særlige udsending, Al-Khatib, i den sammenhæng spiller en central rolle.

Rådsmødet vil være en god anledning til at høre fra Ashton, hvordan hun ser samarbejdet mellem de regionale organisationer, herunder Den Arabiske Liga og Den Afrikanske Union, omkring Libyen. Jeg håber, at EU kan være med til at trække AU ind i en mere forpligtende proces inden for rammerne af den overordnede koordination i kontaktgruppen.

Jeppe Kofod var helt enig i, at man skal arbejde for at stramme de målrettede sanktioner i forhold til Syrien, idet det, vi ser i øjeblikket, er fuldstændig forfærdeligt.

Han sagde generelt om situationen i Nordafrika, at den sociale situation i mange af landene efter det folkelige oprør er meget dårlig, idet mennesker ikke kan få deres løn, og turismen er uddød. Derfor er der et kæmpe behov for, at vi fra EU's side og fra Danmarks side yder støtte, også økonomisk. Han spurgte, om den danske regering vil tage nogle bilaterale initiativer udover det arabiske initiativ og udover frihedspuljen.

Udenrigsministeren var enig med Jeppe Kofod med hensyn til Syrien.

Med hensyn til Nordafrika er forholdet det, at mange af landene ligger i en mellemzone. De er ikke udviklingslande, med de har brug for hjælp. Det danske synspunkt er, at vi skal hjælpe nu, og vi skal målrette hjælpen, så den afhænger af landenes gennemførelse af reformer. Udover det har vi fra dansk side foreslået en transformationsplatform, som sikrer, at alle NGO-organisatio-
ner inddrages.

5. Mellemøsten

– *Politisk drøftelse/evt. rådskonklusioner*

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 363 (side 1029, behandlet i EUU 17/3-11)

Udenrigsministeren: Udenrigsministrene vil drøfte den aktuelle udvikling i Mellemøsten og EU's engagement i regionen. Jeg forventer, at fokus for drøftelsen vil være på mulighederne for en genoptagelse af fredsforhandlingerne mellem israelerne og palæstinenserne.

I den forbindelse er meddelelsen om, at de mange palæstinensiske grupperinger, herunder særligt Fatah og Hamas, nu har undertegnet en aftale om forsoning, et første skridt i den rigtige retning. Regeringen har ofte i overensstemmelse med EU's og kvartettens politik opfordret til palæstinensisk forsoning under ledelse af præsident Abbas og i den forbindelse anerkendt de initiativer, som Abbas har taget herfor. Forsoningsspørgsmålet og Abbas' stærke bestræbelser på at nå et resultat med Hamas indgik således i de drøftelser, som jeg havde med Abbas, da han var i København den 9. marts.

En forsoning er en forudsætning for, at opdelingen mellem Vestbredden og Gaza kan blive afsluttet. Det er også en betingelse for, at der kan opnås større sikkerhed og stabilitet i regionen.

Vi må naturligvis være klar over, at palæstinensisk forsoning og enhed ikke kommer alene med undertegnelsen af en aftale. Det hårde arbejde med at gennemføre aftalen i praksis venter nu. Processen er langt fra afsluttet og har indtil videre en tidshorizont på mere end et år, hvor mange uklarheder og svagheder i aftalen og den palæstinensiske håndtering af processen kan blive eksponeret og afsporet af interne og eksterne aktører.

Det vil være gennemførelsen af de videre skridt mod en fredsløsning, som i sidste ende må afgøre værdien og holdbarheden af forsoningsaftalen.

Jeg kan forstå, at hensigten er at etablere en teknokratisk overgangsregering, som vil skulle bestå af personer, som ikke direkte er tilknyttet de palæstinensiske fraktioner, dvs. uden direkte deltagelse af repræsentanter fra Hamas. Der er en forventning om, at denne regering accepterer princippet om en forhandlet tostatsløsning og forpligter sig til ikke at anvende vold.

Jeppe Kofod syntes, det ville være lykkeligt, om der kunne blive en fælles EU-linje, og spurgte, hvordan udenrigsministeren så på mulighederne for at få genoptaget fredsforhandlingerne for alvor. Han var med på, at EU skal lægge størst muligt pres på parterne. Aftalen mellem Hamas og Fatah er et skridt på vejen, selv om det er ærgerligt, at man har sat premierminister Fayad ud på et sidespor. Han betegnede det som farligt, hvis palæstinenserne ensidigt udrå-

ber en palæstinensisk stat – f.eks. i forbindelse med FN's generalforsamling i september – idet det mest lykkelige ville være en forhandlet tostatsløsning. Han spurgte, om det var udenrigsministerens vurdering, at man kunne holde sammen på EU, idet han pegede på, at Frankrig og Tyskland er kommet med meget forskellige meldinger.

Pia Olsen Dyhr bad om en kommentar til bosættelserne, som har ført til en enorm optrapning af konflikten.

Hun havde set i dagens aviser, at udenrigsministeren havde givet udtryk for, at en ensidig anerkendelse af Palæstina ville være totalt uansvarlig, og spurgte, om den danske regering ville gå imod de lande, som ønskede, at dette skete til september.

Udenrigsministeren gjorde opmærksom på, at man på rådsmødet kun forudså en statusredegørelse, så derfor kunne man ikke komme så langt ind i materien. Hun erkendte, at fordi der sker så meget i regionen, har opmærksomheden flyttet sig lidt væk fra fredsprocessen, men regeringen ønsker, at fredsforhandlingerne kommer i gang igen, og vi vil også gerne have nyt liv i kvartetten. Det vil imidlertid blive på det næste rådsmøde, man vil gå ind i en substansdrøftelse af det. EU's politik på området ligger fuldstændig fast. Vi ønsker en forhandlet tostatsløsning, og at der skal ske en anerkendelse af et selvstændigt Palæstina på et tidspunkt, men det skal times rigtigt. Det bedste er at lægge pres på begge parter.

I besvarelse af Pia Olsen Dyhrs spørgsmål om Israel ville udenrigsministeren sige med fuldstændig klar røst, at bosættelserne er ulovlige og i strid med folkeretten. Det sagde hun, hver gang hun mødtes med det israelske udenrigsminister Liebermann. Hun mente, israelerne skyder sig selv i foden ved at fortsætte med bosættelserne. På samme måde sagde udenrigsministeren til palæstinenserne, at det er vigtigt, at de nu begynder at forhandle, og at man fortsætter det fantastiske arbejde, som premierminister Fayad har gjort med administrationsopbygning i selvstyreområdet. Udenrigsministeren tilføjede, at hun havde sagt til pressen, at det var hendes holdning, at det tjente Danmarks interesser bedst, at man prøver at holde sammen på EU-gruppen og lægge pres på begge parter.

Pia Olsen Dyhr var enig i, at regeringen skulle holde fast i EU-sporet, men mente, Palæstina skulle anerkendes til september.

Jeppe Kofod var enige med regeringen om målet, men mente, det var vigtigt at signalere over for regeringen i Israel – som ikke er så parat til at genoptage fredsforhandlingerne og har fortsat med bosættelserne trods klare advarsler og trods EU's pres – at dens modstand kan føre til, at palæstinenserne udråber deres egen stat. Han var lidt bekymret for, at EU's pres ikke var stort nok. Abbas har jo tilkendegivet, at en ensidig anerkendelse af Palæstina kan finde sted i forbindelse med det kommende møde i FN's generalforsamling. Jeppe Kofod påpegede, at det ikke er en debat mellem Israel og Palæstina, men en debat mellem pragmatikere og fanatikere.

Udenrigsministeren lyttede til, hvad Pia Olsen Dyhr og Jeppe Kofod sagde, men fastholdt, at der ikke kommer en substansdrøftelse på det kommende rådsmøde.

Som Jeppe Kofod påpeger, har Abbas tilkendegivet, hvad deres planer er. Udenrigsministeren var enig med Jeppe Kofod i, at der er tale om en konflikt mellem pragmatikere og fanatikere, og påpegede, at premierminister Fayad og præsident Abbas har været ekstremt konstruktive, hvilket Israel skulle hilse velkomment. Men der er ekstremister i Israel, og det er der også kommet på den anden side.

6. Sydlige Kaukasus

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 1 (samlenotat side 15)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

7. Menneskerettigheder

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 1 (samlenotat side 17)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 393 (side 1153, senest behandlet i

EUU 8/4-11)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

8. (Evt.) Bosnien

– *(Evt.) rådskonklusioner*

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 1 (samlenotat side 19)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 339 (senest behandlet i EEU 11/2-11)

EUU alm. del (10) – bilag 239 (side 540, behandlet i EEU 10/12-10)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

9. EU's Fælles Udenrigstjeneste

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 1 (samlenotat side 21)

EUU alm. del (09) – bilag 343 (fortrolig) (kompromisforslag vedr. etablering af den fælles udenrigstjeneste)

EUU alm. del (09) – bilag 346 (fortrolig) (kompromisforslag – anneks - vedr. etablering af den fælles udenrigstjeneste)

EUU alm. del (09) – bilag 319 (grundnotat af 12/4-19)

EUU alm. del (09) – bilag 337 (henvendelse af 19/4-10 fra Concord Danmark)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 407 (side 947 FO, senest behandlet i EEU 23/4-10)

EUU alm. del (09) – bilag 330 (side 826 behandlet i EEU 19/3-10)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

10. Situationen i Sydsudan

– *Orientering/politisk drøftelse*

KOM (2011) 0250

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 4 (revideret samlenotat side 2)

EU-note (10) – E 17 (internt) (udenrigsnote af 2/11-10)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (10) – bilag 266 (side 696, senest behandlet i EEU 28/1-11)

EUU alm. del (10) – bilag 393 (side 1155, senest behandlet i EEU 8/4-11)

EUU alm. del (09) – bilag 480 (side 1341, behandlet i EEU 11/6-10)

EUU alm. del (09) – bilag 407 (side 947 FO, behandlet i EEU 23/4-10)

Udenrigsministeren: Rådet forventes at modtage en orientering om EU's planer for en sammenhængende strategi for Sudan. Herunder forventes en kort drøftelse af muligheden for en fælles EU-ankendelse af Sydsudans uafhængighed. Fra dansk side støtter vi bestræbelserne på en fælles timing af EU-landenes anerkendelse af Sydsudan. EU-udviklingsministrene vil som bekendt drøfte EU's planer for støtte til Sydsudan, hvilket udviklingsministeren vil redegøre nærmere for.

Udviklingsministeren: Ligesom udenrigsministeren vil jeg alene gennemgå de punkter på dagsordenen for rådsmødet, som er af særlig interesse. De øvrige punkter på dagsordenen kan vi naturligvis drøfte, hvis I ønsker det.

Alle punkterne er til orientering.

Det første dagsordenspunkt, jeg vil forelægge, er dagsordenspunkt 10: Sudan. Situationen i Sudan vil – med forskellig betoning – være genstand for drøftelse både blandt udenrigsministrene og blandt udviklingsministrene.

Udviklingsministrene ventes at modtage en orientering om udviklingen i Sydsudan med særlig vægt på situationen nu kort før uafhængigheden i juli 2011. Herudover forventes en orientering fra udenrigsrepræsentanten og udviklingskommissæren om arbejdet med udviklingen af en overordnet strategi for Sydsudan samt formuleringen af et fælles EU-program for støtte til Sydsudan.

For at sikre en effektiv bistand og sammenhængende indsats fra EU's side ser man fra regeringens side fordele i at udvikle en fælles tilgang til koordination og programmering af EU's bistand i Sydsudan. Men der lægges fra regeringens side også vægt på, at EU's bistand er tilpasset Sydsudans udviklingsbehov og er koordineret med det bredere donorsamfund. Dette kræver bl.a. en mere aktiv og kontinuerlig EU-tilstedeværelse fra bl.a. Kommissionen i Sydsudan, herunder i Juba.

Udviklingsministrene ventes desuden at vedtage forslag til bevilling af yderligere 200 mio. euro til støtte for den sydsudanesiske udviklingsplan for 2011-13. Beløbet er frigivet fra projekter under den 9. europæiske udviklingsfond og tidligere udviklingsfonde. Regeringen støtter, at EU's bistand til Sydsudan øges, bl.a. gennem optagelse i Cotonou-aftalen samt gennem vedtagelse af forslaget om bevillingen på 200 mio. euro.

11. Vand og udvikling

– *Politisk drøftelse*

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 1 (samlenotat side 26)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

12. Status for EU's udviklingsbistand

– Politisk drøftelse

KOM (2011) 0218

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 1 (samlenotat side 28)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (09) – bilag 91 (side 189, senest behandlet i EEU 6/11-09)

Udviklingsministeren: Rådet skal for første gang rapportere til Det Europæiske Råd om status for EU's bistandsforpligtelser og ikke mindst, om EU har nået det mellemliggende mål om en samlet bistandsprocent på 0,56 i 2010. Det ventes at ske i rådskonklusioner, som vedtages på rådsmødet.

Som det vil være udvalget bekendt, lægger regeringen stor vægt på, at EU indfrir sine bistandsforpligtelse og når målet på 0,7 pct. af BNI i bistand i 2015. Min forgænger tog således initiativ til en debat i Rådet herom allerede i november 2009 for at lægge pres på de øvrige EU-lande til at "levere", herunder på det mellemliggende mål i 2010.

Nu er resultaterne indløbet, og de afslører, at en lang række medlemslande – også blandt de store EU-økonomier – er langt fra målet. Der skal således gøres en meget markant ekstra indsats for at indhente det forsømte inden 2015.

Det er klart, at mange lande på grund af den økonomiske krise står over for stigende arbejdsløshed og et voksende pres på de offentlige budgetter. Det er også klart, at bistand alene ikke giver udvikling. Men det er vores del af aftalen med udviklingslandene. Bistandsmålene er et fælles politisk valg, som EU-landene har truffet. Det er også et politisk valg at holde fast i dette, selv når budgetterne er under pres. Det gør regeringen.

Der er ikke langt til 2015, hvor vi også skal tage stilling til indfrielsen af 2015 målene, og hvad der træder efter. Det er et spørgsmål om EU's troværdighed, hvis vi ikke kan levere. Regeringen vil derfor arbejde for, at der i Rådets rapport til Det Europæiske Råd lægges størst muligt pres på de lande, der er langt fra målet. De må gøre en aktiv indsats for at sikre, at de i 2015 kan nå deres individuelle bistandsmål, så EU samlet kan levere bistandsprocenten på 0,7 pct. i 2015.

Pia Adelsteen havde læst i aviserne, at EU "skylder" 109 mia. kr. i udviklingsbistand. Det viser med al tydelighed, at der er nogle lande, der ikke lever op til målet. Hun studsede over, at der i samlenotatet står, at Danmark har forpligtet sig til at bidrage med mere end 0,7 pct. af BNP. Hun spurgte, hvor meget vi har forpligtet os til, og hvornår den forpligtelse er indgået.

Pia Olsen Dyhr henviste til, at ved verdensstopmødet i Johannesburg i 2001 var det vigtigt for EU-landene at byde ind, idet det nærmest var pinligt, at de kun bidrogede med 0,32 pct. Nu ti år efter ligger vi kun på 0,33 pct., mens

aftalen var, at vi skulle op på 0,56 pct. i 2010. Hvad mener udviklingsministeren, vi kan gøre for at presse på?

Lone Dybkjær henviste til avisartikler om, at EU-landene "skylder" 109 mia. kr. eller mere, og spurgte, hvad vi kan gøre. Hvis man laver rådskonklusioner, vil vi så hænge de lande ud, som halter langt bag efter det lovede?

Udviklingsministeren pegede i svaret til Pia Adelsteen på, at der var indgået en aftale med Dansk Folkeparti, hvor procenten lå over 0,7.

Vi har en alliance med Sverige, som presser på, hver eneste gang sagen er oppe. Men nogle lande, f.eks. Frankrig, går ind for et højt bistandsniveau, men skærer i virkeligheden kraftigt ned, samtidig med at de taler om alternative finansieringsmekanismer.

For hans skyld kunne man godt gå efter at få skærpet rådskonklusionerne, men han troede ikke, vi kunne få kvalificeret flertal for det.

Pia Adelsteen var udmærket klar over, at Dansk Folkeparti havde indgået en aftale med regeringen om en udviklingsbistand på et vist niveau, men det var ikke det, hun spurgte om. Hun gentog sine spørgsmål. Hvilken procent kan vi gå ned på? Og hvornår er aftalen indgået?

Udviklingsministeren henviste til, at det i nogle konklusioner fra Det Europæiske Råd i juni 2005 stod, at de lande, som lå over 0,7 pct. ville blive over det niveau. Om det er nok med 0,71 pct. er en smagssag. Regeringen har i forbindelse med finanslovsforhandlingerne accepteret, at der sker en nedsættelse, men han blev svar skyldig med hensyn til, hvor langt vi i teorien kan gå ned.

13. (Evt.) Elfenbenskysten

– *Orientering fra Kommissionen*

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 1 (samlenotat side 30)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (09) – bilag 393 (side 1157, senest behandlet i

EUU 8/4-11)

Udviklingsministeren nævnte ikke dette punkt.

14. EU's sikkerheds- og forsvarspolitik: Operationer og udvikling af kapaciteter

– *Politisk drøftelse/ (evt.) rådskonklusioner*

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 2 (samlenotat side 2)

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (10) – bilag 170 (side 499, senest behandlet i EEU 3/12-10)

EUU alm. del (09) – bilag 407 (side 955, behandlet i EEU 23/4-10)

EUU alm. del (09) – bilag 266 (side 637, behandlet i EEU 12/2-10)

EUU alm. del (09) – bilag 116 (side 223, behandlet i EEU 13/11-09)

Forsvarsministeren: Til udvalgets orientering vil jeg gerne forelægge rådsmødet for EU's forsvarsministre, som finder sted den 23. maj, dvs. på mandag.

På rådsmødet den 23. maj ventes EU's forsvarsministre at drøfte militære operationer og udviklingen af militære kapaciteter.

Udkast til rådskonklusioner til vedtagelse vil omhandle den militære kapacitetsudvikling.

I forhold til militære operationer vil der være fokus på de eksisterende indsatser ud for Somalias kyst, i Bosnien-Hercegovina og i Somalia. Derudover forventes en diskussion af en mulig fjerde indsats i relation til Libyen.

De eksisterende indsatser er:

1. EU's operation "Atalanta" til beskyttelse af nødhjælpsskibe og bekæmpelse af pirateri ud for Somalias kyst.
2. EU's operation "Althea" i Bosnien-Hercegovina og overgang til en trænings- og kapacitetsopbygningsmission.
3. EU's operation "EUTM Somalia", der er fokuseret på træning af somaliske sikkerhedsstyrker i Uganda.

En mulig ny militær operation, "EUFOR LIBYA", vil have til formål at skabe sikker passage og evakuere fordrevne i regionen samt yde støtte til humanitære organisationers aktiviteter.

Hvis man skal iværksætte en sådan operation i Libyen, er det afgørende, at der foreligger en konkret anmodning fra FN's afdeling for koordinering af humanitære indsatser, UN OCHA. Der er altså ikke kommet en sådan henvendelse endnu.

Som følge af forsvarsforbeholdet deltager Danmark ikke i EU's militære operationer.

Diskussionen af den militære kapacitetsudvikling ventes at handle om mulige samarbejdsområder på tværs af landene.

I første omgang vil der være fokus på de aspekter og elementer, der ikke er direkte operative. Det kan f.eks. være træning.

Der er tale om en proces, der blev indledt sidste efterår, og som forventes at fortsætte den kommende tid med løbende dialog på både militært og politisk niveau. Direktøren for det europæiske forsvarsagentur ventes at orientere Rådet om status for agenturets igangværende projekter og aktiviteter. I forbindelse med rådsmødet vil der blive holdt møde i styringskomiteen i ministerformat for det europæiske forsvarsagentur.

Fordi vi har et forsvarsforbehold, deltager Danmark ikke i udviklingen af militære kapaciteter og deltager heller ikke i møder i forsvarsagenturets styringskomité.

Ingen bad om ordet.

15. Udkast til Rådets konklusioner om EU's Charter om grundlæggende rettigheder

– *Vedtagelse*

KOM (2011) 0160, KOM (2011) 0249

Rådsmøde 3091+3092 – bilag 3 (supplerende samlenotat side 2)

KOM (2011) 0160 – bilag 1 (Kommissionens beretning af 4/5-11 om EU's charter for grundlæggende rettigheder)

Udenrigsministeren nævnte ikke dette punkt.

Punkt 3. Rådsmøde nr. 3093 (transport, telekommunikation og energi - telekommunikationsdelen) den 27. maj 2011

Videnskabsministeren: Der er fem dagsordenspunkter på it- og teledelen af rådsmødet den 27. maj 2011:

1. Kommissionens forslag til afgørelse om indførelse af et frekvenspolitikprogram.
2. Kommissionens forslag til forlængelse af it-sikkerhedsagenturet ENISA's mandat og Kommissionens forslag til modernisering af it-sikkerhedsagenturet ENISA's opgaver.
3. Kommissionens meddelelse om beskyttelse af kritisk, elektronisk infrastruktur.
4. Kommissionens meddelelse om EU's politiske strategi i forbindelse med ITU's verdensomspændende radiokommunikationskonference 2012.
5. Handlingsplan om digital forvaltning.

De første to punkter har jeg fremlagt til forhandlingsoplæg her i udvalget den 19. november 2010 i forbindelse med rådsmødet den 3. december 2010. Forhandlingerne har ikke givet anledning til substansændringer, og jeg forelægger alle punkterne på dagsordenen til orientering.

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse om indførelse af et radiofrekvenspolitikprogram

– *Præsentation af fremskridtsrapport*

KOM (2010) 0471

Rådsmøde 3093 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2010) 0471 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 19/10-10)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 156 (side 317, forhandlingsoplæg forelagt i EUU 19/11-10)

Videnskabsministeren: Punktet er på rådsmødets dagsorden med henblik på præsentation af en fremskridtsrapport og forelægges som nævnt udvalget til orientering.

Kommissionens forslag til frekvenspolitikprogram er et af tiltagene i Kommissionens såkaldte bredbåndspakke.

Som jeg tidligere har orienteret udvalget om, opstiller programmet politiske retningslinjer og strategiske målsætninger for anvendelsen af radiofrekvenser i EU i perioden indtil 2015. Forslaget skal bidrage til en bedre digital infrastruktur og forbedre grundlaget for innovation og vækst i Europa.

Jeg skal ikke gentage forslagets indhold, men blot give en kort status for forhandlingerne.

Efter at forslaget til frekvenspolitikprogram blev fremsendt til Rådet og Europa-Parlamentet den 20. september 2010, har forslaget været på dagsordenen ved det seneste rådsmøde, og behandlingen i Europa-Parlamentet begyndte i december måned 2010.

Umiddelbart er der ikke udsigt til enighed mellem Rådet og Europa-Parlamentet i første behandlingen, hvilket betyder, at det polske formandskab forventes at overtage sagen i andet halvår 2011.

Der er på grund af udsigten til langvarige forhandlinger mulighed for, at en endelig afslutning af forhandlingerne først vil ske under dansk formandskab næste år.

Der er fortsat nogen afstand mellem Rådet og Europa-Parlamentet på en række punkter i forslaget. Det skyldes især, at Parlamentet ønsker en relativt præcis regulering af de enkelte elementer i forslaget, hvorimod der i Rådet ønskes en mere fleksibel tilgang.

Europa-Parlamentet ønsker for eksempel store mængder frekvenser afsat til mobile tjenester, særligt til mobilt bredbånd.

Rådet ønsker generelt en mere forsigtig tilgang uden angivelse af konkrete frekvensbånd, da man mener, at sådanne tekniske beslutninger skal træffes i tekniske fora.

Det er også Rådets opfattelse, at forhold som eksempelvis dækningskrav bør være et nationalt anliggende. Der er store forskelle i befolkningstæthed, topografien – dvs. særlige udfordringer med bjerge og bakker – eksisterende udbredelse af mobile og trådløse teknologier samt konkurrencesituationen. Blot for at nævne nogle vigtige faktorer. Det kræver en konkret analyse foretaget af nationale myndigheder og indebærer samtidig en række strategiske politiske valg.

Det ansvarlige udvalg i Europa-Parlamentet, ITRE, vedtog sin betænkning den 12. april. Betænkningen var til afstemning i Parlamentet den 11. maj og blev vedtaget med stort flertal.

Fra et dansk synspunkt har forhandlingerne udviklet sig i en positiv retning.

Det ser ud til, at Kommissionens forslag om, at 800 MHz-frekvensbåndet skal stilles til rådighed senest den 1. januar 2013, kan finde støtte i både Rådet og Europa-Parlamentet, hvilket er i overensstemmelse med, hvad der tidligere er besluttet i Danmark.

It- og Telestyrelsen er netop ved at forberede auktionen over 800 MHz-frekvensbåndet, så operatørerne har mulighed for at tage båndet i brug inden fristen den 1. januar 2013.

Frigivelsen af de andre frekvensbånd, som forslaget omtaler, er allerede gennemført i Danmark.

Brugen af 800 MHz-frekvensbåndet til bredbånd giver forbedrede muligheder for at udrulle mere mobilt bredbånd også i tyndt befolkede områder.

Hermed vil brugen af 800 MHz-frekvensbåndet medvirke til at opfylde regeringens målsætning om, at alle skal have adgang til 100 Mbit/s i 2020.

Endvidere ser det ud til, at fastsættelse af udvælgelsesprocedurer samt udrulnings- og dækningskrav forbliver et nationalt anliggende, hvilket vi fra dansk side har arbejdet for.

Regeringens holdning til forslaget er derfor uændret. Vi støtter fortsat forslaget.

2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om ændring af forordning (EF) nr. 460/2004 om oprettelse af et europæisk agentur for net- og informationssikkerhed for så vidt angår agenturets mandatperiode

– *Vedtagelse*

KOM (2010) 0520

Rådsmøde 3093 – bilag 1 (sammenotat side 10)

KOM (2010) 0520 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 28/10-10)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 156 (side 320, forhandlingsoplæg forelagt i EUU 19/11-10)

3. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentet og Rådets forordning om Det Europæiske Agentur for Net- og Informationssikkerhed (ENISA)

– *Præsentation af fremskridtsrapport*

KOM (2010) 0521

Rådsmøde 3093 – bilag 1 (sammenotat side 13)

KOM (2010) 0521 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 29/10-10)

Udvalgsmødereferat:

EUU alm. del (10) – bilag 156 (side 320, forhandlingsoplæg forelagt i EUU 19/11-10)

Videnskabsministeren: De næste to dagsordenspunkter på rådsmødet vedrører det europæiske agentur for net- og informationssikkerhed – i daglig tale kaldet ENISA.

Begge punkter forelægges som nævnt for udvalget til orientering. I forbindelse med seneste rådsmøde den 3. december forelagde jeg punkterne med henblik på forhandlingsoplæg.

ENISA blev oprettet i 2004. Agenturet skal arbejde for at sikre et højt it-sikkerhedsniveau i EU og for at udvikle en sikkerhedskultur i EU. Agenturet har i sit arbejde blandt andet fokus på at fremme videndeling på it-sikkerhedsområdet.

ENISA's oprindelige mandat skulle efter forordningen udløbe i marts 2009, men blev i 2008 forlænget til marts 2012.

Kommissionen foreslår i det første forslag, at den gældende forordning bliver forlænget med halvandet år for på den måde at give tid til at forhandle den nye forordning på plads.

Regeringen agter at stemme for forslaget.

Jeg forventer i øvrigt, at alle øvrige lande tilslutter sig forslaget, og at det bliver vedtaget på rådsmødet den 27. maj 2011.

Europa-Parlamentet har også stemt for forslaget.

Det andet forslag er en ny forordning for ENISA, der opdaterer agenturets mandat, så der bliver taget højde for den hastige udvikling på området.

Kommissionens forordning er i overensstemmelse med regeringens prioriteringer på området og med planlagte eller allerede iværksatte tiltag.

Regeringen stiller sig positivt over for internationalt samarbejde med henblik på beskyttelse af kritisk, elektronisk infrastruktur og støtter derfor forordningen.

Regeringen lægger endvidere vægt på, at ENISA's arbejde bliver så omkostningseffektivt som muligt.

Regeringen vil prioritere, at ENISA's fremtidige tiltag i videst muligt omfang bygger på eksisterende nationale og europæiske tiltag, herunder særligt det arbejde der allerede foregår i forskellige fora.

Ligeledes ønsker regeringen et tæt samarbejde med andre internationale aktører, der også har igangsat en række initiativer for at dæmme op for IKT-sårbarheder.

I de forhandlinger, der har været indtil nu, er der ikke sket væsentlige ændringer i forhold til det oprindelige forslag, Kommissionen fremsatte i september 2010.

Der er ved at være enighed om forordningen blandt medlemsstaterne. Europa-Parlamentet har imidlertid endnu ikke vedtaget en udtalelse, og det kan forventes, at Parlamentets behandling af forslaget vil blive langvarig. Derfor er der stor sandsynlighed for, at forordningen skal forhandles endeligt på plads under det danske formandskab.

Finansieringen af ENISA efter 2013 indgår som en del af de generelle budgetdrøftelser i EU, der skal finde sted på et senere tidspunkt.

Regeringens holdning til forslagene under dette punkt er derfor også uændret.

Fra dansk side kan vi således fortsat tilslutte os Kommissionens forslag.

4. Kommissionens meddelelse til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om beskyttelse af kritisk informationsinfrastruktur, "Resultater og næste skridt: vejen til global internetsikkerhed"

– *Udveksling af synspunkter*

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

KOM (2011) 0163

Rådsmøde 3093 – bilag 1 (samlenotat side 19)

KOM (2011) 0163 – bilag 1 (grundnotat af 27/4-11)

Videnskabsministeren: Dette punkt på rådsmødets dagsorden vedrører beskyttelse af kritisk, elektronisk infrastruktur. På rådsmødet vil Kommissionen præsentere sin meddelelse: "Resultater og næste skridt: vejen til global internetsikkerhed"

Der er planlagt en drøftelse og vedtagelse af rådskonklusioner om beskyttelse af kritisk, elektronisk infrastruktur.

Punktet forelægges i dag for udvalget til orientering.

Kritisk, elektronisk infrastruktur er en fællesbetegnelse for de elektroniske net og tjenester, som samfundet er afhængig af – såsom internettet. Jeg behøver vist ikke at sige, at det vil have alvorlige følger for samfundet, hvis internettet sættes ud af spil.

Udgangspunktet for Kommissionens meddelelse er en erkendelse af, at samfundets økonomiske, sociale og politiske funktionsduelighed er afhængig af en sikker og robust elektronisk infrastruktur.

Net og tjenester er i dag forbundet på tværs af landegrænser. Én medlemsstats infrastruktur er således afhængig af, hvor godt andre medlemsstater beskytter sig og sikrer deres.

Derfor er der behov for fælles handling i Europa.

Det ændrer dog ikke på, at hovedansvaret for beskyttelse af den elektroniske infrastruktur påhviler ejerne selv og medlemsstaterne.

Kommissionens meddelelse er i al væsentlighed en status og opfølgning på en tidligere meddelelse om samme emne fra 2009.

I den nye meddelelse opsummeres de fremskridt, der er sket på området siden 2009, ligesom Kommissionen redegør for planlagte kommende tiltag.

Det bliver understreget, at der er sket væsentlige fremskridt siden 2009, og at der løbende har været frugtbare diskussioner om politik og strategi.

Med udgangspunkt i meddelelsen er der udarbejdet et udkast til rådskonklusioner. Der bliver i konklusionerne lagt vægt på, at vores samfund består af mange offentlige og private tjenester og net, som er gensidigt afhængige – også udover landegrænserne.

Det fremhæves, at informations- og kommunikationsteknologi – også kaldet IKT – i stigende grad indgår i alle aspekter af vores hverdag, og at det vil have alvorlige følger for samfundet, hvis infrastrukturen bryder sammen.

På rådsmødet forventer jeg at kunne støtte forslaget til rådskonklusioner.

5. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget om EU's politiske strategi i forbindelse med ITU's verdensomspændende radiokommunikationskonference 2012 (WRC-12)

– Vedtagelse af rådskonklusioner

KOM (2011) 0180

Rådsmøde 3093 – bilag 1 (samlenotat side 25)

KOM (2011) 0180 – bilag 1 (grundnotat af 28/4-11)

Videnskabsministeren: Dette punkt drejer sig om Kommissionens meddelelse om den verdensomspændende radiokommunikationskonference WRC-12, som afholdes fra 23. januar til den 17. februar 2012.

Ved rådsmødet forventer jeg, at rådskonklusioner om meddelelsen bliver vedtaget.

Sagen forelægges her til orientering.

Konferencen bliver afholdt ca. hvert fjerde år af FN's organisation for telekommunikation, ITU.

Brugen af radiofrekvenser skal koordineres på tværs af grænser for at undgå forstyrrelser. Det er landenes opgave ved WRC-12 at fastlægge de tekniske rammer for brugen af radiofrekvenser i fremtiden.

Hovedemnerne for næste års konference er blandt andet sikring af en effektiv udnyttelse af 800 MHz-båndet til mobile bredbåndstjenester, frekvenser til det europæiske satellitsystem, Galileo, samt yderligere frekvenser til styring af lufttrafikken.

Danmark deltager ligesom alle andre EU-lande selvstændigt på konferencen, hvorimod EU ikke er formelt repræsenteret.

Kommissionen lægger i meddelelsen op til, at EU-formandskabet koordinerer EU-landenes holdninger til de relevante punkter i forbindelse med konferencen i samarbejde med Kommissionen, og at EU-formandskabet taler på vegne af EU.

Danmark varetager EU-formandskabet på det pågældende tidspunkt.

Der opstilles i meddelelsen også forslag til, hvilke fælles målsætninger der bør følges under konferencens forhandlinger.

Udover de hovedemner på konferencen, som jeg har nævnt, vil der på den forestående konference også blive fastlagt en dagsorden for den næste radiokommunikationskonference, som blive afholdt enten i 2015 eller i 2016.

Ifølge Kommissionen bør der på sidstnævnte konference indgå et dagsordenspunkt om yderligere frekvenser til blandt andet fremtidige bredbåndstjenester.

Det er almindeligt, at Rådet forud for disse radiokonferencer udarbejder et sæt fælles rådskonklusioner, som danner ramme for EU-landenes deltagelse i konferencen.

Udkastet til rådskonklusionerne støtter Kommissionens meddelelse i forhold til en samordning af medlemslandenes holdninger til bedst mulig sikring af EU's interesser.

Fra regeringens side hilser vi Kommissionens meddelelse velkommen og støtter ligeledes Rådets udkast til rådskonklusioner.

6. Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Den europæiske handlingsplan for digital forvaltning 2011-2015 -

– Vedtagelse af rådskonklusioner

KOM (2010) 0743

Rådsmøde 3093 – bilag 1 (samlenotat side 31)

KOM (2010) 0743 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 18/1-11)

Videnskabsministeren: Det sidste punkt på dagsordenen er vedtagelse af rådskonklusioner på baggrund af Kommissionens meddelelse om "Den europæiske handlingsplan for e-forvaltning 2011-2015" med undertitlen "Intelligent, bæredygtig og innovativ offentlig forvaltning ved hjælp af IKT".

Punktet forelægges for udvalget til orientering.

Handlingsplanen er et initiativ under Europas digitale dagsorden og fortsætter med baggrund i den såkaldte Malmø-ministerdeklaration fra november 2009 arbejdet med at forbedre de offentlige digitale services i Europa.

Kommissionens mål med handlingsplanen er at sikre, at den offentlige sektor udvikler innovative services, som kan støtte borgernes og virksomhedernes deltagelse og handlemuligheder i samfundet, og som øger effektiviteten og nedbringer omkostningerne.

Det er hensigten med handlingsplanen at implementere de fire overordnede prioriteter for digitale services, som blev vedtaget med Malmø-ministerdeklarationen:

- Styrket inddragelse af borgere og virksomheder.
- Øget mobilitet på det indre marked.
- Øget effektivitet og produktivitet.
- Skabelse af forudsætninger for prioriteterne, for eksempel e-ID og åbne standarder.

Handlingsplanens initiativer falder generelt inden for de danske prioriteter på området, og rådskonklusionerne kan støttes fra dansk side.

Ingen bad om ordet.

FO Punkt 4. Rådsmøde nr. 3094 (konkurrenceevne – forskningsdelen) den 30.-31. maj 2011

Formanden sagde, at videnskabsministeren havde fået lov til at forelægge sind el af konkurrenceevnerådsmødet i dag, fordi hun på det tidspunkt, hvor den øvrige del forelægges Europaudvalget, var til et rådsmøde i Bruxelles.

Videnskabsministeren: Tak for muligheden for at jeg kan præsentere min del af Konkurrenceevnerådet i dag. Der er møde i Konkurrenceevnerådet den 30.- 31. maj. Der er i alt fem forskningspunkter på dagsordenen, hvoraf ét forelægges til forhandlingsoplæg. De øvrige fire punkter forelægges til orientering.

1. En EU-rumstrategi til gavn for borgerne

– Vedtagelse af rådskonklusioner

KOM (2011) 0152

Rådsmøde 3094 – bilag 1 (samlenotat side 2)

KOM (2011) 0152 – bilag 1 (grund- og nærhedsnotat af 2/5-11)

Videnskabsministeren: Mødet starter med et rumråd, hvor der lægges op til vedtagelse af et sæt rådskonklusioner som opfølgning på kommissionens meddelelse om "En EU-rumstrategi til gavn for borgerne".

Den danske regering har arbejdet for, at rådskonklusionerne fokuserer på at sikre færdiggørelsen af de to flagskibsinitiativer Galileo og GMES.

Regeringen arbejder ligeledes for, at rådskonklusionerne ikke foregriber de kommende forhandlinger om EU's flerårige finansielle rammer.

Med andre ord må overvejelser om eventuelle nye prioriteter på rumområdet afvente disse forhandlinger.

Regeringen kan støtte det foreliggende udkast til rådskonklusioner.

Pia Adelsteen spurgte, hvem i alverden der finder på overskrifter som: "En EU-rumstrategi til gavn for borgerne".

**FO 2. Forslag til Rådets afgørelse om Det Europæiske
Atomenergifællesskabs rammeprogram for forskning og uddannelse
på det nukleare område (2012-2013)**

– *Generel indstilling/statusrapport*

KOM (2011) 0072

Rådsmøde 3094 – bilag 1 (samlenotat side 5)

KOM (2011) 0072 – bilag 1 (grundnotat 13/4-11)

KOM (2011) 0072 – spørgsmål 1

EUU alm. del (09) – bilag 445 (formandskabets konklusioner fra
det 2. og 3. møde i ITER Task Forcen)

EUU alm. del (09) – bilag 431 (status for arbejdet med ITER
Task

Forcen)

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 16

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 26

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 74

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 75

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 76

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 77

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 105

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 106

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 107

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 108

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 109

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 110

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 111

EUU alm. del (09) – svar på spørgsmål 112

Udvalgsmødereferater:

EUU alm. del (10) – bilag 156 (side 331, senest behandlet i EUU
19/11-10)

EUU alm. del (09) – bilag 490 (side 1524 FO, forhandlingsoplæg
forelagt i EUU 9/7-10)

EUU alm. del (09) – bilag 126 (referat af samråd om ITER 18/11-
09)

Videnskabsministeren: Det næste punkt på dagsordenen er sagen til forhandlingsoplæg, nemlig forslaget til Rådets afgørelse om en toårig forlængelse af det nuværende 7. rammeprogram for forskning og uddannelse på det nukleare område – det såkaldte 7. Euratom-rammeprogram.

Hovedformålet med forslaget er at sikre, at den EU-finansierede nukleare forskning videreføres i yderligere to år på linje med de aktiviteter, der er blevet gennemført i perioden 2007-2011.

Der er derfor ikke større indholdsmæssige ændringer i forhold til det nuværende program.

Den tidsmæssige længde af programmet bliver derved den samme som det ikke-nukleare rammeprogram, der som bekendt gælder i perioden 2007 og frem til udgangen af 2013. Herved sikres ensartet timing i forhold til vedtagelse af nye programmer.

Som det er udvalget bekendt, indgår grundforskningsprojektet ITER i det 7. Euratom-rammeprogram. Jeg redegjorde senest på mødet den 19. november 2010 her i udvalget for status for ITER.

Det er regeringens vurdering, at den europæiske ITER-organisation er kommet langt på kort tid. Der er reageret konsekvent og målrettet i forhold til de krav, som Rådet vedtog med rådskonklusionerne fra juli måned 2010. Der er sket en opstramning af såvel projektstyringen som økonomistyringen.

Fremadrettet kan jeg oplyse, at regeringen fortsat er fuldt opmærksom på, at der skal være et stærkt fokus på monitorering af udgiftssiden. Lad mig minde om, at det med den nye rapporteringsprocedure er sikret, at Rådet følger udviklingen. Videnskabsministeriet samarbejder selvfølgelig med Finansministeriet om dette. Det oprindelige merfinansieringsbehov på 1,4 mia. euro blev reduceret med 100 mio. euro til 1,3 mia. euro efter pres fra en række lande, herunder Danmark. Jeg orienterede udvalget om dette på mødet den 19. november 2010.

Jeg vil erindre om, at regeringen fik et mandat til at løse finansieringsbehovet for ITER af udvalget på mødet den 9. juli 2010.

På rådsmødet den 12. juli 2010 blev Rådet enige om en model for dette. Kommissionen fremlagde herefter i efteråret et konkret forslag til finansiering. Som bekendt kunne Rådet og Europa-Parlamentet imidlertid ikke opnå enighed om det konkrete forslag. I det nuværende forslag anviser Kommissionen således, hvordan finansieringen af de 1,3 mia. euro fremskaffes.

Kommissionen anfører, at 840 mio. euro af det samlede finansieringsbehov kan findes via overførsel fra andre udgiftskategorier på EU's budget. De resterende 460 mio. euro findes via omprioriteringer inden for kategori 1A, der udover forskningsrammeprogrammet omhandler transport, energi, uddannelse og innovation m.v.

Midlerne vil blive afsat på EU's årlige budgetter, og spørgsmålet om ITER vil således være en del af forhandlingerne i efteråret om EU's budget for 2012.

Regeringen vil præsentere forhandlingsoplæg vedrørende budgettet for 2012 forud for det forventede møde i Økofin den 22. juli, hvor der vil være lejlighed til en mere detaljeret drøftelse af finansieringen heraf.

For så vidt angår de økonomiske aspekter er situationen i dette forslag samlet set derfor den samme som i november 2010. Ikke værre og ikke bedre.

Endelig vil jeg i forhold til indsatsen vedrørende forskning i vedvarende energi nævne følgende:

Det fremgik både af det danske høringssvar fra april 2008 til det såkaldte "budgetreview af de finansielle rammer for 2007-2013" og af det danske non-papir fra foråret 2010 om EU's kommende energipolitik, at regeringen varmt støtter og ar-

bejder for, at vedvarende energi – herunder også forskning i vedvarende energi – skal have en endnu stærkere placering fremadrettet.

Vi arbejder selvfølgelig også for, at der ikke sker reduktioner af forskningsindsatsen vedrørende vedvarende energi inden for det 7. rammeprogram.

I forhold til fissionsforskningen er regeringen skeptisk over for investeringer i nye reaktorsystemer.

Vi mener generelt, at budgetmidlerne bør koncentreres om sikkerhed og affaldshåndtering i forbindelse med eksisterende reaktorer samt om strålingsbeskyttelse. Det er regeringens opfattelse, at katastrofen i Japan nødvendiggør et stærkt fokus på sikkerhed og strålingsbeskyttelse.

FO Regeringen kan på denne baggrund støtte vedtagelsen af det nuværende forslag, idet man fra dansk side arbejder for, at finansieringen af budgetoverskridelsen for ITER i 2012 og 2013 sker ved et miks af finansieringsmuligheder, der i videst muligt omfang friholder danske prioriteter, samt at der fortsat sikres en effektiv omkostningskontrol og en realistisk tidsplanlægning for projektet.

Jeg kan endvidere også oplyse, at Kommissionen på rådsmødet forventes at give en mundtlig præsentation af status for finansiering af ITER i 2012 og 2013. Jeg vil selvfølgelig oplyse Folketinget om indholdet i denne præsentation.

Formanden gjorde opmærksom på, at Europaudvalget havde fået tilsendt en skrivelse fra den grønne gruppe i Europa-Parlamentet, som opfordrer til, at man holder op med at putte penge i dette projekt.

Pia Adelsteen ville gerne have bekræftet, at sagen drejer sig om, at programmet vedrørende nuklear forskning forlænges i to år, sådan at det kommer på linje med det ikke-nukleare program, og at man fremover lægger ét budget. Hvis hun kunne få en sådan bekræftelse, havde hun ingen problemer med forhandlingsoplægget. Hun tilføjede, at hun godt vidste, at ITER er en del af det nukleare program, men der er givet mandat til ITER. Hun var glad for, at videnskabsministeren sagde, der var meget tjek på, om budgettet bliver overholdt.

Kim Mortensen henviste til, at ITER havde været diskuteret i Europaudvalget i flere omgange, og at der blev givet et mandat i juli 2010. Derfor spurgte han, hvorfor videnskabsministeren nu kommer igen og forelægger et forhandlingsoplæg, idet han gik ud fra, at hun holder sig inden for mandatet fra juli 2010. Han pegede på, at i det papir, Europaudvalget har fået tilsendt fra den rød-grønne gruppe i Europa-Parlamentet, nævnes beløbene 1.107 mio. euro i 2012 og 905 mio. euro i 2013, mens det papir, Europaudvalget har fået fra Videnskabsministeriet, nævner 750 mio. euro i 2012 og 550 mio. euro i 2013. Han ville gerne have en forklaring på, hvori forskellen bestod.

Videnskabsministeren siger, at regeringen arbejder for, at der ikke går penge fra forskning i vedvarende energi. Vil det sige, at regeringen vil garantere, at der ikke ryger penge fra vedvarende energi over til ITER?

Anne Grete Holmsgaard spurgte, hvad tidsperspektivet i ITER er. Hun havde tidligere anbefalet, at man gik ud af dette projekt, inden det blev en så stor

gøgeunge, at det slugte hele forskningsbudgettet. Videnskabsministeren siger, at hun vil arbejde for, at pengene ikke tages fra energiforskning i vedvarende energi og energieffektivisering under det 7. rammeprogram. Derfor pegede Anne Grete Holmsgaard på, at det samlede Euratom-budget er ekspanderet i forhold til vedvarende energi og energieffektivitet, og spurgte, om vi kan være sikre på, at Danmark ikke vil være med til det, hvis der kommer yderligere krav fra det område. Hun mente, omstilling fra sort til grøn energi ville være et god måde at komme et skridt videre på.

Lone Dybkjær nævnte, at Anne Grete Holmsgaard og hun var blandt dem, der ikke støttede mandatet sidst, idet de anså ITER for at være et fantasifoster. Det er vigtigt, at videnskabsministeren præciserer, hvad der er nyt i det nu forelagte mandat, idet hun gik ud fra, at det ikke kun var, at man nu fik en fælles tidsramme, hvilket er meget praktisk. Hun var bange for, at man nu giver grønt lys til bygninger, og når først bygningerne ligger der, ville det være temmelig uforståeligt, hvis de ikke bliver brugt. Alt i alt syntes Lone Dybkjær, man skulle sige nej nu – jo før jo bedre.

Videnskabsministeren bekræftede Pia Adelsteens fremstilling. Der er ikke tale om et fornyet mandat til ITER, men om et mandat til at forlænge Euratom – som ITER er en del af – så der bliver samme tidshorisont som for de andre projekter.

NOT Hun sagde til Kim Mortensen, at hvis hun fik oversendt notatet fra de grønne i Europa-Parlamentet, ville hun kommentere det skriftligt.

Videnskabsministeren havde respekt for den erfaring og indsigt, Anne Grete Holmsgaard havde. Hun kunne ikke garantere, at der ikke gik penge fra forskningen i vedvarende energi og energieffektivisering, men regeringen ville arbejde for det.

Formanden sagde, at brevet fra de grønne var sendt til Videnskabsministeriet.

Pia Olsen Dyhr beklagede, at videnskabsministeren ikke ville kommentere brevet fra de grønne. Dels var det oversendt til ministeriet. Dels kunne hun ikke forestille sig, at der stod noget i det, som videnskabsministeren ikke var bekendt med. Et af elementerne er, at balancen mellem vedvarende energi og ITER forskydes yderligere, således at udgifterne til vedvarende energi i fremtiden kun er en femtedel af, hvad der går til ITER. Hun spurgte, om videnskabsministeren var enig i, at dette skulle ske.

Lone Dybkjær pegede på, at brevet var dateret den 3. maj. Hun gik ud fra, at i en så højeksplosiv sag fulgte Videnskabsministeriet nøje, hvad der skete. Derfor bad hun videnskabsministeren kommentere brevet.

Som hun læste sagen, starter man nu processen for alvor. Nu sætter man spaden i jorden. Det er derfor nu, vi skal tage stilling til, om vi vil blive ved med at være med i dette projekt eller ej. Hun mente, man skulle overlade dette fremtidsprojekt til franskmændene. Erfaringen viser, at EU ikke er særlig god til at styre den slags projekter. I dag er tidsperspektivet 30-40 år – nøjagtig som det var for 30-40 år siden, da projektet startede.

Anne Grete Holmsgaard mente ikke, man havde taget hensyn til, hvad der var sket med det japanske atomkraftværk. Hun spurgte, hvad det ville komme til at koste, hvis man skulle tage højde for dette, og ville gerne vide, hvor pengene hertil skulle komme fra.

Hun spurgte, om de nævnte beløb på 6,6 mia. euro udelukkende drejede sig om bygninger, eller om man også havde taget hensyn til, hvad driften vil koste.

Hun ville gerne have en bekræftelse af, at projektet ville komme til at koste 2½ gang så meget som det, der var afsat til vedvarende energi og energiefektivisering.

Det politiske spørgsmål er, om det er fornuftigt at fortsætte. Her må man tage hensyn til, hvad der skete i Japan, og til, at Tyskland er ved at afvikle a-kraften.

Kim Mortensen håbede, nogle af embedsmændene havde mulighed for at læse brevet fra de grønne i Europa-Parlamentet igennem, så man kunne få at vide, hvilke af tallene der var gældende.

Han henviste til, at Dansk Folkeparti har presset regeringen til at true med at nægte at betale til EU-budgettet, hvis vi ikke får en rabat på 1 mia. kr. Men her har vi et projekt, som vil koste Danmark 1 mia. kr.

Også Kim Mortensen interesserede sig for tidsperspektivet og ville gerne vide, hvilke muligheder Danmark har for at stå af efterfølgende.

Pia Adelsteen kunne ikke forstå den debat, der var i gang, for hende bekendt var det ikke ITER, det drejede sig om. Man ved aldrig, hvad forskningsprojekter ender i. Nogle gange er pengene spildt. Andre gange kommer der noget godt ud af det. Det er noget, der er vedtaget i EU, og vi har puttet penge i det. Så er der spørgsmålet om, om det overhovedet kan lade sig gøre at komme ud nu. Hvor mange stemmer har Danmark, når man skal vedtage nye forskningsprojekter?

Flemming Møller syntes, det var en falsk problemstilling at stille ITER op mod vedvarende energi. Han mente ikke, ITER havde noget at gøre med anvendt forskning og de sikkerhedsproblemer, man havde i Japan, idet ITER er grundforskning. Han mente, der var almindelig enighed om, at vi ikke kan klare os uden grundforskning. I øvrigt var han enig med Pia Adelsteen, i at det slet ikke er ITER, sagen drejer sig om.

Videnskabsministeren gav Pia Adelsteen og Flemming Møller ret heri. Forhandlingsoplægget drejer sig om en forlængelse af Euratom. Mandatet til ITER blev givet i juli 2010. Men naturligvis har man lov til at gentage sine standpunkter.

Hun beklagede, at hun ikke havde set brevet fra de grønne, men hun ville ikke finde det seriøst at udtale sig om enkeltelementer i det.

Det er ikke sådan, at man sender en regning for ITER til Danmark. Pengene kommer fra EU's budget. De 6,6 mia. euro, som bliver nævnt, er det samlede loft for ITER, mens de 1,3 mia. euro drejer sig om forlængelsen i to år.

Med hensyn til, hvornår Danmark kan trække sig, sagde videnskabsministeren, at vi er med i projektet, og der er tale om grundforskning, som Flemming Møller siger, så under alle omstændigheder vil der komme værdifuld viden ud af det. Resultaterne genereres løbende, og man kan ikke på forhånd sige, hvornår de kommer.

Anne Grete Holmsgaard påpegede, at ITER jo er en del af Euratom. Derfor er ITER også på dagsordenen.

Hun gentog sit spørgsmål, om de 6,6 mia. euro, som var meldt ud, udelukkende drejede sig om bygningerne, eller om driften også var med.

Endelig ville hun gerne have videnskabsministeren til at bekræfte, at hvis vi siger ja, så siger vi ja til, at der skal bruges 2½ gang så mange penge til fusions- og fissionsforskning som til vedvarende energi og energieffektivitet.

Lone Dybkjær spurgte, om vi har nogen garanti for, at projektet ikke kommer til at koste mere. Når man er i gang med at opføre bygninger, stopper man jo ikke halvvejs, hvis de viser sig at blive dyrere.

I anledning af det, videnskabsministeren havde sagt om, at der altid kommer forskningsresultater ud af grundforskning, ville Lone Dybkjær gerne vide, hvad vi har fået af forskningsresultater indtil nu.

Kim Mortensen gentog sin argumentation og ville gerne vide, hvad konsekvensen af et dansk nej ville være.

Videnskabsministeren kunne ikke svare på Anne Grete Holmsgaards spørgsmål om driften, da udgifterne hertil først vil komme efter 2020

Der arbejdes med forskning i vedvarende energi. Det ligger der allerede et program for. Og det kommer også til at fylde rigtigt meget i 8. rammeprogram, som vi skal drøfte under det danske formandskab.

Videnskabsministeren sagde til Lone Dybkjær, at da der er tale om et stort grundforskningsprojekt, som ikke har været i gang særligt længe, er det for tidligt at udtale sig om, hvilke delresultater der er kommet allerede.

Videnskabsministeren sagde til Kim Mortensen, at ITER-projektet, som ikke er til afstemning nu, kræver enstemighed i EU.

Den overordnede diskussion om regeringens holdning til budgettet i EU måtte man tage med finansministeren.

Lone Dybkjær beklagede, at tidsperspektiver for fusionsenergi var lige så langt nu, som da man startede for 50 år siden. Hun havde ikke den ringeste tiltro til, at man ville overholde budgettet. Hun kunne ikke forstå, at man ikke havde den ringeste fornemmelse af, hvad driften ville koste. Det gør det hele endnu mere absurd.

Anne Grete Holmsgaard pegede på, at man havde forsket i fusionsenergi siden 1950-erne. Det går dybest set ud på at efterligne solen, og man skal op på mange millioner grader.

Hvis bygningerne nu viser sig at blive dyrere end budgetteret, vil regeringen så sig nej til at gå videre?

Videnskabsministeren erkendte, at projektet økonomisk var kørt af sporet, men nu har man strammet op, og projektet kører helt anderledes stramt, og det er nu budgettet, der styrer projektet – ikke omvendt.

Med hensyn til det forskningsmæssige indhold i projektet mente hun, man måtte have tillid til de involverede forskere.

Der er ikke vedtaget noget driftsbudget efter 2020. Men videnskabsministeren ville gerne gå tilbage i papirerne og se, om der havde været noget overslag over driftsomkostningerne.

Kim Mortensen sagde i forbindelse med konklusionsdragningen, at han fandt det svært at gennemskue projektet, som for ham at se var meget usikkert. Derfor gik han imod regeringens forhandlingsoplæg.

Formanden konkluderede, at der ikke var konstateret et flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet dog Socialdemokraterne, Socialistisk Folkeparti og Det Radikale Venstre havde ytret sig imod det.

3. Midtvejsevaluering af EUROSTARS-programmet

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

KOM (2011) 0186

Rådsmøde 3094 – bilag 1 (samlenotat side 9)

Videnskabsministeren henviste til det fremsendte samlenotat.

4. Midtvejsevaluering af AAL-programmet (Ambien Assisted Living Programme)

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

KOM (2010) 0763

Rådsmøde 3094 – bilag 1 (samlenotat side 13)

Videnskabsministeren henviste til det fremsendte samlenotat.

5. Det europæiske forskningsrum

– *Vedtagelse af rådskonklusioner*

Rådsmøde 3094 – bilag 1 (samlenotat side 16)

Videnskabsministeren henviste til det fremsendte samlenotat.

Mødet slut kl. 14.05.

Ref.: BE/sra